

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl samosoudcem Mgr. Pavlem Riedlbauchem ve věci žalobkyně: A [redacted] K [redacted] nar. [redacted] bytem [redacted] zast. JUDr. Petrem Kočím, Ph.D., advokátem se sídlem Opletalova 1535/4, 110 00, Praha 1, proti žalované: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti ČR**, se sídlem Vyšehradská 16, Praha 2, jednající Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových, Rašínovo nábřeží 42, 128 00, Praha 2, o zaplacení 10.145.580,- Kč,

t a k t o :

- I. Řízení se zastavuje co do částky 68.280,- Kč.
- II. Žaloba, jíž se žalobkyně domáhala zaplacení částky 8.000.000,- Kč, se zamítá.
- III. Žaloba, jíž se žalobkyně domáhala zaplacení částky 1.266.000,- Kč, se zamítá.
- IV. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni částku 183.500,- Kč, a to do 15 dnů od právní moci rozsudku.
- V. Žaloba, jíž se žalobkyně domáhala zaplacení částky 367.000,- Kč, se zamítá.
- VI. Žaloba, jíž se žalobkyně domáhala zaplacení částky 260.800,- Kč, se zamítá.
- VII. Žalobkyně je povinna zaplatit žalované náklady řízení ve výši 600,- Kč, a to do tří dnů od právní moci rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se žalobou soudu doručenou dne 22.3.2013 domáhala na žalované zaplacení

nákladů právního zastoupení ve výši 68.280,- Kč, ušlého zisku za dobu strávenou v nezákonné vazbě ve výši 260.800,- Kč a přiměřeného zadostiučinění za nemajetkovou újmu ve výši 9.816.500,- Kč. Žalobkyně uvedla, že usnesením Krajského ředitelství Policie ČR Ústeckého kraje, Služby kriminální policie a vyšetřování, územní odbor [redacted] ze dne 14.9.2010 (správně má být 14.10.2010), č.j. [redacted] bylo proti ní zahájeno trestní stíhání pro zločin nedovolené výroby a jiného nakládání s psychotropními látkami a s jedy podle ustanovení § 283 odst. 1, 2 písm. c) zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, spáchaného ve formě spolupachatelství ve smyslu ustanovení § 23 trestního zákoníku. Usnesením Okresního soudu v Děčíně ze dne 15.10.2010, sp.zn. [redacted] byla vzata do vazby. Dne 31.5.2011 podal státní zástupce Krajského státního zastupitelství v Ústí nad Labem obžalobu pro zločin dle ustanovení § 283 odst. 1, 3 písm. c) trestního zákoníku. Ve dnech 22. – 24.8.2011 se ve věci konalo hlavní líčení, které bylo odročeno. Podáním ze dne 9.9.2011 žalobkyně žádala o propuštění z vazby a nabídla písemný slib a složení peněžité záruky, její žádost však byla zamítnuta usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 20.9.2011, sp.zn. [redacted]. Její stížnost proti tomuto usnesení byla též zamítnuta, a to usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 22.2.2012, č.j. [redacted]. Dne 29.9.2011 se konalo hlavní líčení. Usnesením ze dne 12.10.2011, č.j. [redacted] rozhodl Krajský soud v Ústí nad Labem o dalším ponechání žalobkyně ve vazbě. Dne 14.10.2011 se konalo hlavní líčení, usnesením z téhož dne pod č.j. [redacted] byla žalobkyně propuštěna z vazby na svobodu, neboť důvod vazby pominul. Rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 14.10.2012 (správně má být 2011), č.j. [redacted] byla žalobkyně obžaloby zproštěna. Na základě odvolání státního zástupce se dne 16.4.2012 konalo u Vrchního soudu v Praze veřejné zasedání o odvolání, ve kterém bylo odvolání státního zástupce zamítnuto a zprošťující rozsudek tak nabyl právní moci dne 16.4.2012. Trestní řízení trvalo 19 měsíců, ve vazbě strávila žalobkyně celý rok, ačkoli se žádného trestného činu nedopustila. Žalobkyně vyzvala žalovanou podáním ze dne 16.8.2012, žalované doručeném dne 17.8.2011, k zaplacení „peněžitého zadostiučinění“ v celkové výši 10.329.080,- Kč (sestavující se z částky nákladů právního zastoupení, ušlého zisku za dobu strávenou ve vazbě a zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu). Žalovaná ve stanovisku ze dne 21.2.2013 přiznala žalobkyni pouze částku 183.500,- Kč, tedy za každý den nezákonné vazby 500,- Kč. K nezákonnému rozhodnutí o zahájení trestního stíhání žalovaná považovala za dostačující konstatování porušení práva, k ušlému zisku uvedla, že tento nárok není důvodný, neboť nelze považovat za dostatečně prokázané, že by žalobkyně zisku žádané výše dosáhla, a dále žalobkyně nedoložila uhrazení vyčíslené částky právnímu zástupci. Žalobkyně s názorem žalované nesouhlasila, svůj uplatněný nárok považuje za důvodný. Uvedla, že trestní stíhání způsobilo závažný zásah do její cti a dobré pověsti a že z důvodu vazby se nemohla plně věnovat své práci a rodině. Ve vazbě přitom byli též manžel a syn žalobkyně, a i tímto byl závažně postižen její rodinný život. Vazba měla nevratné důsledky na její psychiku a zdravotní stav. Jelikož je žalobkyně občankou [redacted] a neovládá český jazyk, bylo trestní stíhání a výkon vazby zvláště obtížné.

Žalovaná v podání doručeném soudu dne 11.9.2013 s žalobou nesouhlasila, navrhla její zamítnutí a vznesla námitku promlčení. Uvedla, že je nesporné, že žalobkyně dne 17.8.2012 (žádostí ze dne 13.8.2012) uplatnila u žalované nárok na náhradu škody spočívající v ušlém zisku ve výši 260.800,- Kč, dále nárok na náhradu úkonů právní služby ve výši 68.280,- Kč, nárok na poskytnutí zadostiučinění ve výši 100.000,- Kč za tvrzenou nemajetkovou újmu způsobenou nezákonným trestním stíháním a nárok na poskytnutí zadostiučinění ve výši 9.900.000,- Kč za nemajetkovou újmu způsobenou vazbou. Žalovaná vyhověla žádosti co do částky 183.500,- Kč

představující zadostiučinění za vazbu, ve zbytku žádosti nevyhověla. Žalovaná stručně popsala průběh trestního stíhání žalobkyně, kdy trestní stíhání bylo zahájeno dne 14.10.2010, usnesením ze dne 15.10.2010 byla žalobkyně vzata do vazby, která se započítávala od zadržení dnem 13.10.2010. Dne 31.5.2011 byla podána obžaloba pro zločin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a jedy dle § 283 odst. 1, odst. 3 písm. c) tr. zákoníku. Rozsudkem ze dne 14.10.2011 byla žalobkyně obžaloby zproštěna, téhož dne byla propuštěna na svobodu. Zprošťující rozsudek byl potvrzen odvolacím soudem dne 16.4.2012. Žalovaná poukázala na skutečnost, že žalobkyně žalobou žádá zadostiučinění za nezákonné trestní stíhání ve výši 9.266.000,- Kč, přičemž žádost u žalované z tohoto důvodu uplatnila nárok ve výši 100.000,- Kč. Žalovaná ohledně rozdílu uvedených částek namítla nesplnění podmínky předběžného uplatnění nároku a namítla jeho promlčení. Dobu trestního stíhání žalobkyně nelze označit jako nepřiměřenou, postup řízení byl plynulý a úkony činěny v přiměřených lhůtách. Nedošlo k významnému narušení profesní či soukromé sféry žalobkyně, žalobkyně ani nedoložila zásah do svého zdravotního stavu. Jako odpovídající forma zadostiučinění se jeví konstatování vydání nezákonného rozhodnutí, jelikož nelze učinit závěr, že by žalobkyně utrpěla újmu, za níž by bylo nutno poskytnout zadostiučinění v penězích. Nárok na náhradu ušlého zisku nelze považovat za důvodný, neboť nelze mít za prokázané, že by žalobkyně zisku požadované výše dosáhla v období, kdy byla ve vazbě. K nákladům obhajoby požádala žalovaná o prodloužení lhůty k vyjádření.

Podáním ze dne 29.1.2014, soudu doručenému téhož dne, žalovaná sdělila, že nárok spočívající v nákladech obhajoby byl shledán důvodným do částky 68.210,- Kč. Tato částka byla žalobkyni již poukázána.

Usnesením zdejšího soudu ze dne 24.3.2015, č.j. 12 C 64/2013-39, byla žalobkyně vyzvána, aby uvedla, jakou částku z částky 9.266.000,- Kč požaduje za nezákonné rozhodnutí o zahájení trestního stíhání a jakou částku z částky 9.266.000,- Kč požaduje za nepřiměřenou délku trestního stíhání, a dále, aby uvedla, jakou částku z částky 550.500,- Kč požaduje za nezákonné vazební stíhání a jakou částku z částky 550.500,- Kč za nepřiměřenou dobu pobytu ve vazbě.

Podáním ze dne 2.4.2015, soudu doručenému dne 8.4.2015, žalobkyně uvedla, že její nárok na nemajetkovou újmu způsobenou nezákonným a nezákonně dlouhým trestním stíháním je jedním uceleným nárokem, stejně tak nárok na zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou nezákonnou a nezákonně dlouhou vazbou je jedním souvislým a uceleným nárokem. Z důvodu opatrnosti doplnila, že z částky 9.266.000,- Kč požaduje za nezákonné rozhodnutí o zahájení trestního stíhání částku ve výši 8.000.000,- Kč a za nepřiměřenou délku trestního stíhání částku ve výši 1.266.000,- Kč. Z částky 550.500,- Kč potom za nezákonné vazební stíhání částku 367.000,- Kč a za nepřiměřenou dobu pobytu ve vazbě částku ve výši 183.500,- Kč.

Při jednání konaném dne 7.7.2015 postavila žalobkyně zcela najisto, že jako zadostiučinění za nemajetkovou újmu požaduje zadostiučinění v penězích, konkrétně v částce **8.000.000,- Kč za nezákonné rozhodnutí, jímž je usnesení o zahájení trestního stíhání žalobkyně; částku 1.266.000,- Kč jako zadostiučinění za nepřiměřenou délku trestního stíhání;** co se týká vazby, požaduje žalobkyně **zadostiučinění za nezákonnou vazbu** jako takovou a to v částce **550.500,- Kč** (*skutečnost, že vazba trvala nepřiměřenou dobu, je jen jedním z kritérií*), a to z důvodu, že dle žalobkyně mělo přiměřené zadostiučinění za nezákonnou vazbu činit 734.000,- Kč, kdy od této částky je třeba odečíst žalovanou již poskytnutou částku ve výši 183.500,- Kč.

Jak již v žalobě žalobkyně uvedla, dále požaduje **ušlý zisk** za dobu strávenou ve vazbě v částce **260.800,- Kč**, tj. ušlý příjem z podnikání s tím, že soud by měl jeho výši určit dle své úvahy.

Dále žalobkyně stvrdila, že jí byla poskytnuta žalovanou náhrada škody, tj. majetkové škody, spočívající v tzv. obhajném, neboť žalovaná žalobkyni přiznala částku 68.210,- Kč, na nepatrném rozdílu ve výši 70,- Kč žalobkyně netrvá, tedy žalobkyně vzala žalobu zpět co do částky celého požadovaného obhajného ve výši 68.280,- Kč.

Žalobkyně byla následně vyzvána, aby doplnila svá žalobní tvrzení ohledně toho, jakou výdělečnou činnost provozovala před vzetím do vazby, tedy, že byla výdělečně činná a dosahovala určitých příjmů a navrhla k nim důkazy. S ohledem na předvídatelnost soudního rozhodnutí soud konstatoval, že nebude o nároku, co se týče ušlého zisku ve smyslu ušlého výdělku po dobu vazby, rozhodovat na základě své úvahy dle § 136 o.s.ř., jak navrhla žalobkyně, a to za situace, kdy zákon o odpovědnosti státu za škodu, tj. speciální úprava, počítá právě se situací, kdy poškozený požaduje po dobu výkonu vazby ušlý výdělek, resp. ušlý zisk s tím, že lze výši ušlého výdělku prokázat jen s obtížemi, kdy tento zákon počítá s tzv. paušální náhradou, nicméně i u této paušální náhrady je nutno, aby poškozený prokázal, že v době vzetí do vazby nějakého výdělku, myšleno co do základu, vůbec dosahoval.

Dále byla žalobkyně vyzvána k tomu, aby zcela konkrétním způsobem doplnila žalobní tvrzení a k těmto tvrzením navrhla důkazy, na straně jedné co se týče zadostiučinění z titulu vazby, na straně druhé z titulu nezákonného trestního stíhání, jaké konkrétní dopady do osobnostní sféry žalobkyně, tj. do její rodinné sféry, pracovní sféry, profesní sféry, měl na jedné straně výkon vazby, na straně druhé trestní stíhání jako takové, zda se o výkonu vazby anebo o trestním stíhání dozvědělo sociální okolí žalobkyně, jaké, zda se jednalo o širší sociální okolí žalobkyně, zda byl medializován výkon vazby žalobkyně a zda bylo medializováno trestní stíhání, jakou formou, zda místně, regionálně či celostátně. K tomu soud konstatoval, že u nepřiměřené délky řízení se vznik nemajetkové újmy presumuje, jde o vyvratitelnou právní domněnku, u nezákonné vazby rovněž, kdy však výše poskytnutí zadostiučinění v penězích závisí mimo jiné i na dopadech v osobnostní sféře poškozeného, u trestního stíhání jako takového se vznik nemajetkové újmy, aby mohlo být poskytnuto zadostiučinění v penězích, nepresumuje, poškozený musí dopady v osobnostní sféře prokázat.

K námitce promlčení uplatněné žalovanou soud zastal názor, že pokud je nárok co do skutkového důvodu a požadované formy zadostiučinění u žalované včas uplatněn a podána včas žaloba a v žalobě požadováno zadostiučinění v penězích ve vyšší částce než v rámci předběžného projednání nároku ve spojení s tím, že žalovaná odmítne nárok odškodnit v penězích zcela, má se za to, že nárok je předběžně u žalované projednán co do částky uplatněné v žalobě (pokud by tento názor neměl být správným, tj. by nebylo doloženo žalobkyní projednání nároku v celé výši, řízení by bylo zastaveno v rozsahu neuplatněného nároku, kdy, jakkoliv odstranitelný, nedostatek podmínky řízení by měl přednost před posuzováním hmotněprávní záležitosti, a to promlčení).

Podáním ze dne 5.8.2015, soudu doručenému dne 6.8.2015, doplnila žalobkyně ke své činnosti před zadržením, že než byla vzata do vazby, provozovala v letech 2007 až 2009 hotel v [REDAKCE] kde provozovala objekt [REDAKCE] Po ukončení nájemní smlouvy v roce 2010 začala žalobkyně s manželem provozovat ubytovací zařízení [REDAKCE] K zásahu do osobnostní sféry žalobkyně uvedla, že v důsledku nezákonného trestního stíhání a vazby přišla o téměř všechny přátele, protože se

domnívali, že je zločinec a účastní se závažné drogové trestné činnosti. Z důvodu stigmatu trestního stíhání s žalobkyní dřívější přátelé vztahy neobnovili. Žalobkyně do dnešního dne trpí přetrvávajícími psychickými problémy. Po celý rok ve vazbě se nemohla stýkat s rodinou, manželem a synem, neboť ti byli ve vazbě také. V době vazby měla žalobkyně rakovinu a vězeňské prostředí jí neumožňovalo kvalitní léčbu a rekonvalescenci. S ohledem na to, že je žalobkyně cizinka, byla pro ni obtížná komunikace ve výkonu vazby.

Podáním ze dne 6.8.2015 žalovaná navrhla, aby soud vyžádal informaci z Evropského informačního systému rejstříku trestů, zda žalobkyně byla odsouzena pro spáchání trestného činu v jiném evropském státě. Pokud by se prokázalo, že není osobou bezúhonnou, nemohla by požívat ve společnosti takové vážnosti jako osoba s čistým trestním rejstříkem, což by mělo dopad i na výši požadovaného nároku. Stejnou informaci navrhla žalovaná vyžádat i z rejstříku trestů. Dále navrhla, aby soud uložil žalobkyni, aby tvrdila, zda je proti ní v současné době v kterémkoliv státě vedeno trestní stíhání, případně pro jaký trestný čin. Dále má žalobkyně tvrdit, zda byla ve [REDAKCE] registrována jako podnikatelka či byla zaměstnána a kde a tuto informaci uvedla v relevanci na jí předložené [REDAKCE] daňové přiznání z roku 2009, dále zda její výdělečná činnost měla stálý či sezónní charakter a zda trvala v době jejího vzetí do vazby. Podáním ze dne 14.10.2015, soudu doručenému téhož dne, doplnila žalovaná k návrhu na vyžádání informace z Evropského informačního systému rejstříků trestů, že se jedná o výpis z nizozemského rejstříku trestů, neboť tohoto státu je žalobkyně příslušnicí.

K zastavení řízení

Při jednání konaném dne 7.7.2015 vzala žalobkyně žalobu zpět co do částky 68.280,- Kč, neboť částka 68.210,- Kč byla žalobkyni dodatečně zaplacená žalovanou na základě předložených dokladů o uhrazení nákladů obhajoby. Dodatečné stanovisko žalované o uhrazení nákladů obhajoby žalobkyni je datováno dnem 23.1.2014, ve kterém žalovaná uvádí, že nárok žalobkyně byl dodatečně doložen dne 12.3.2013, tj. 10 dnů před podáním žaloby. Jelikož žalovaná částku uhradila až po cca 10 měsících od doložení nároku, nejsou dány podmínky podle § 150 o.s.ř. ohledně tohoto nároku (srov. nákladový výrok). Kromě bagatelní částky 70,- Kč došlo k zastavení řízení ohledně tohoto nároku v důsledku chování žalované. Jelikož vzala žalobkyně žalobu částečně zpět před zahájením řízení, nebylo potřeba, aby žalovaná s částečným zpětvzetím žaloby vyslovila souhlas a soud tak řízení zastavil dle ust. § 96 odst. 2 první věty o.s.ř., jak uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.

Skutková zjištění

Z žádosti žalobkyně ze dne 13.8.2012 s podacím razítkem žalované ze dne 17.8.2012, stanoviska žalované ze dne 21.2.2013 ve spojení s nespоровanými tvrzeními účastníků vzal soud za prokázané, že žalobkyně se dne **17.8.2012** obrátila na žalovanou se žádostí o odškodnění nároku na náhradu ohrajného, ušlého zisku a přiměřeného zadostiučinění z důvodu uvedeného v žalobě ve výši 10.145.580,- Kč. Žalobkyně tedy splnila podmínku pro soudní uplatnění nároku na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím či nesprávným úředním postupem, předvídanou ust. § 14 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (dále jen "zákon"), představovanou předběžným uplatněním nároku u příslušného orgánu.

Při jednání konaném dne 7.7.2015 obě strany učinily nespornou skutečnost, že žalobkyně byla vzata do vazby usnesením ze dne 15.10.2010 se započítáním vazby ode dne 13.10.2010

včetně, tj. byla omezena na osobní svobodě dne 13.10.2010 a propuštěna byla dne 14.10.2011, tedy byla omezena na osobní svobodě celkem 367 dnů.

Ze spisu Krajského soudu v Ústí nad Labem, sp.zn. [REDAKCE] soud zjistil, že usnesením ze dne 14.10.2010 bylo zahájeno trestní stíhání žalobkyně a dvou spoluobviněných pro zločin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle ust. § 283 odst. 1, 2 písm. c) tr. zákoníku spáchaného ve formě spolupachatelství ve smyslu ust. § 23 tr. zákoníku. Usnesení žalobkyně převzala téhož dne. Proti usnesení podala žalobkyně stížnost dne 18.10.2010, která byla zamítnuta usnesením státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Děčíně ze dne 18.11.2010, č.j. [REDAKCE]. Dne 14.10.2010 podal státní zástupce návrh na vzetí žalobkyně do vazby, usnesením Okresního soudu v Děčíně ze dne 15.10.2010, sp.zn. [REDAKCE] bylo návrhu vyhověno s tím, že se vazba započítává ode dne 13.10.2010, kdy byla žalobkyně zadržena. Přípisem ze dne 15.12.2010, žalobkyni doručenému dne 23.12.2010, byla žalobkyně upozorněna na změnu právní kvalifikace s tím, že skutek bude nadále kvalifikován jako zločin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy dle § 283 odst. 1, odst. 3 písm. c) tr. zákoníku ve formě spolupachatelství ve smyslu § 23 tr. zákoníku. Dne 21.10.2010 požádal policejní orgán o odborné vyjádření z oboru kriminalistika, odvětví chemie, fyzikální chemie, elektrotechnika, které bylo vypracováno dne 12.11.2010, policejnímu orgánu doručeno dne 18.11.2010, dne 21.10.2010 byla podána žádost o odborné vyjádření z oboru kriminalistika, odvětví daktyloskopie, odborné vyjádření ze dne 15.12.2010 doručeno policejnímu orgánu dne 22.12.2010, dne 21.10.2010 podána žádost o odborné vyjádření z oboru kriminalistika, odvětví analýza dat a zkoumání nosičů dat, odborné vyjádření ze dne 12.11.2010 bylo policejnímu orgánu doručeno dne 24.11.2010. Usnesením státního zástupce Krajského státního zastupitelství v Ústí nad Labem ze dne 13.1.2011, č.j. [REDAKCE] bylo rozhodnuto, že se žalobkyně ponechává i nadále ve vazbě. Usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 7.3.2011, č.j. [REDAKCE] byla stížnost žalobkyně zamítnuta a písemný slib žalobkyně nebyl přijat. V průběhu ledna a února 2011 byli vyslechnuti čtyři svědci. Dne 3.6.2011 byla Krajskému soudu v Ústí nad Labem předložena obžaloba ze dne 31.5.2011 na žalobkyni a její dva spoluobžalované pro zločin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, 3 písm. c) tr. zákoníku. Usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 30.6.2011, č.j. [REDAKCE] bylo rozhodnuto o ponechání žalobkyně ve vazbě. Hlavní líčení bylo ve věci nařízeno na dny 22. – 24.8.2011, vyslechnuti byli obžalovaní a svědci. Hlavní líčení bylo odročeno na 29.9.2011. Podáním ze dne 8.9.2011 požádala žalobkyně o propuštění z vazby za současného přijetí písemného slibu a peněžité záruky, usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 20.9.2011 byla žádost žalobkyně zamítnuta. Při hlavním líčení konaném dne 29.9.2011 byli vyslechnuti svědci, odročeno bylo na 14.10.2011. Podáním ze dne 5.10.2011 odůvodnila žalobkyně svou stížnost proti zamítavému usnesení o propuštění z vazby. Usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 12.10.2011, č.j. [REDAKCE] bylo rozhodnuto o ponechání žalobkyně a spoluobžalovaných ve vazbě. Dne 14.10.2011 se konalo hlavní líčení, kdy byl vyslechnut další svědek. Žalobkyně byla zproštěna obžaloby (rozsudkem ze dne 14.10.2011, č.j. [REDAKCE] a byla propuštěna z vazby na svobodu. Spis byl s odvoláním předložen Vrchnímu soudu v Praze dne 8.2.2012. Usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 16.4.2012, č.j. [REDAKCE] bylo odvolání státního zástupce proti rozsudku zamítnuto.

Na základě výpisu z evidence rejstříku trestů fyzických osob vzal soud za prokázané, že nejsou žádné informace o předchozím odsouzení žalobkyně.

Z výslechu žalobkyně soud zjistil, že žalobkyně má po výkonu vazby denně psychické problémy. Od poloviny roku 2010 začala její rodina provozovat hotel [redacted] Ústí nad Labem. *Neví, kolik vydělali za těch pár měsíců, co zde hotel provozovali, střídaly se v něm dětské skupiny. Od doby, co byla ve vězení, se s žalobkyní nechtějí stýkat ani její rodiče, ani přátelé, všichni si myslí, že bezdůvodně ve vazbě být nemohla. Ve vazbě ji nenavštěvoval nikdo. Na Silvestra měl být celý hotel obsazen, jezdily k nim školy v přírodě. Do dnešního dne skoro nespí, myslí pořád na vazbu. V uzavřeném prostoru cítí svíravý pocit, cítí paniku, když slyší šramot klíče v zámku. Hotel vybavila rodina z poloviny svým nábytkem, některé věci však byly ukradeny. Nikdy jindy nebyla žalobkyně trestně stíhána. V době pobytu ve vazbě jí začaly deprese.*

Z výslechu svědka A [redacted] S [redacted] syna žalobkyně, vyplynulo, že žalobkyně je po propuštění z vazby jiným člověkem, špatně spí a jí, přestali se s nimi stýkat rodiče žalobkyně, její sestra a dcera kvůli trestnímu stíhání, přátelé v České republice vědí, co se stalo a nadále se s rodinou stýkají. *Když přišli do [redacted] již byly domluveny dvě dětské skupiny, na vánoce mělo být plno, netuší, kolik peněz měsíčně mohli vydělat. Nájem byl asi 30.000,- Kč měsíčně. Nikdo z rodiny nebyl před tím trestně stíhán, ani potom. Žalobkyně v [redacted] chodila na psychiatrické léčení, ale již na to neměla finance, nehradí se to z pojištění.*

Na základě shora uvedeného soud konstatoval, že nebude vyžadovat zaslání výpisu ze zdravotnické dokumentace žalobkyně z [redacted] kdy má za prokázaný svědeckou výpověď a i účastnickou výpověď žalobkyně negativní vliv vazby na psychiku žalobkyně.

Z protokolu o výslechu svědka M [redacted] M [redacted] ze dne 14.10.2010 a ze dne 31.1.2011, který byl učiněn v přípravném řízení soud zjistil, že svědek vypověděl, že všechny obžalované zná léta, seznámil se s nimi v [redacted] kde provozovali hospodu, vypomáhal jim, později odešli do [redacted] kde měli v pronájmu hotel. Tam skončili v červnu nebo červenci 2010 a přestěhovali se do [redacted] Vzáli si s sebou nábytek, přivezli zahradní náčiní a elektroniku. Pronájem [redacted] rodina našla na internetu. V době, kdy se rodina nastěhovala do [redacted] *tam již byly tři turnusy rekreantů, starali se o ně lidé, kteří měli objekty v pronájmu předtím. Jiní rekreanti kromě těchto tam nebyli, občas jejich kamarádi z [redacted]* Z úředního záznamu PČR ze dne 24.1.2011 o podaném vysvětlení J [redacted] Š [redacted] soud zjistil, že v [redacted] rodina žalobkyně provozovala hotel, měli tam nějaké problémy, měli hotel odkoupit, ale nakonec z toho sešlo, sháněli nějaké rekreační zařízení v [redacted] Z protokolu o výslechu svědkyně D [redacted] Ž [redacted] ze dne 20.1.2011 vyplynulo, že provozovala rekreační zařízení v [redacted] v květnu nebo červnu 2010 jí majitel rekreačního objektu představil nové nájemce objektu. *Měli ještě nasmlouvané tři turnusy rekreantů.* Z protokolu o výslechu svědkyně D [redacted] F [redacted] ze dne 20.1.2011 se podává, že žalobkyně provozovala s rodinou hotel v [redacted] *Smlouva na rekreační objekt v [redacted] byla sepsána se synem žalobkyně, i pracovní smlouvy. Zaměstnanci se synem žalobkyně jednali, neboť nedostávali za práci zapláceno, vždy u jednání byla i žalobkyně. Žalobkyni a její rodinu vůbec nezajímalo ubytování dalších hostů, nijak se nestarali o další klienty a o chod rekreačního zařízení.* Z protokolu o výslechu svědka J [redacted] P [redacted] ze dne 9.2.2011 se podává, že dne 21.6.2010 pronajal rekreační objekt v [redacted] synovi žalobkyně. Rodina zaplatila kauci ve výši 50.000,- Kč nadvakrát. Obě splátky zaplatili až po urgencích. *Neplatili nájem, a proto jim majitel objektu dal písemnou výpověď.*

Na základě žádosti soudu byl Vězeňskou službou ČR zaslán výpis ze zdravotnické dokumentace žalobkyně ze dne 18.1.2016. Z něj soud zjistil, že zahrnuje pobyt ve výkonu vazby od 15.10.2010 do 14.10.2011. Ode dne 2.3.2011 byly praktickým lékařem ordinovány malé

dávky [redacted] když žalobkyně žádala „něco na zklidnění“, žalobkyně měla depresivní nálady, psychiatricky vyšetřena nebyla. Dne 5.9.2011 vyhlásila „hladovku“, protože jí nebyla povolena návštěva syna a nepřišel za ní osobně ředitel vazební věznice. Hladovku zrušila následující den.

Právní úprava

Podle ust. § 1 zákona stát odpovídá za podmínek zákonem stanovených za škodu způsobenou při výkonu státní moci. Podle ust. § 2 zákona se odpovědnosti za škodu podle tohoto zákona se nelze zprostit. Podle ust. § 5 písm. a), b) zákona stát odpovídá za podmínek zákonem stanovených za škodu, která byla způsobena rozhodnutím, jež bylo vydáno v občanském soudním řízení, ve správním řízení, v řízení podle soudního řádu správního nebo v řízení trestním, a za škodu, která byla způsobena nesprávným úředním postupem. Podle ust. § 7 odst. 1 zákona mají právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím účastníci řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, z něhož jim vznikla škoda. Podle odst. 2 má právo na náhradu škody i ten, s nímž nebylo jednáno jako s účastníkem řízení, ačkoliv s ním jako s účastníkem řízení jednáno být mělo. Podle ust. § 8 odst. 1 zákona lze nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud rozhodující o náhradě škody vázán. Podle ust. § 9 odst. 1 zákona právo na náhradu škody způsobené rozhodnutím o vazbě má také ten, na němž byla vazba vykonána, jestliže bylo proti němu trestní stíhání zastaveno, jestliže byl obžaloby zproštěn nebo jestliže byla věc postoupena jinému orgánu. Podle ust. § 13 odst. 1 stát odpovídá za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem. Nesprávným úředním postupem je také porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v zákonem stanovené lhůtě. Nestanoví-li zákon pro provedení úkonu nebo vydání rozhodnutí žádnou lhůtu, považuje se za nesprávný úřední postup rovněž porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v přiměřené lhůtě. Podle § 14 odst. 1 zákona se nárok na náhradu škody uplatňuje u orgánu uvedeného v § 6 (tj. podle § 6 odst. 2 písm. a) Ministerstvo spravedlnosti). Podle ust. § 15 odst. 1 zákona přizná-li příslušný úřad náhradu škody, je třeba nahradit škodu do šesti měsíců od uplatnění nároku. Dle ust. § 15 odst. 2 zákona domáhat se náhrady škody u soudu může poškozený pouze tehdy, pokud do šesti měsíců ode dne uplatnění nebyl jeho nárok plně uspokojen. Podle ust. § 31a odst. 1 zákona bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Podle odst. 2 cit. ust. se zadostiučinění poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo. Podle odst. 3 cit. ust. v případech, kdy nemajetková újma vznikla nesprávným úředním postupem podle § 13 odst. 1 věty druhé a třetí nebo § 22 odst. 1 věty druhé a třetí, přihlédne se při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění rovněž ke konkrétním okolnostem případu, zejména k a) celkové délce řízení, b) složitosti řízení, c) jednání poškozeného, kterým přispěl k průtahům v řízení, a k tomu, zda využil dostupných prostředků způsobilých odstranit průtahy v řízení, d) postupu orgánů veřejné moci během řízení a e) významu předmětu řízení pro poškozeného. Podle ust. § 26 zákona, pokud není stanoveno jinak, řídí se právní vztahy upravené v zákoně občanským zákoníkem („o.z.“). Podle ust. § 30 náhrada ušlého zisku se poskytuje v prokázané výši; není-li to možné, pak za každý započatý den

výkonu vazby, trestu odnětí svobody, ochranné výchovy, zabezpečovací detence nebo ochranného léčení náleží poškozenému náhrada ušlého zisku ve výši 170 Kč.

K nezákonnému rozhodnutí (trestnímu stíhání)

Nárok na náhradu škody (poskytnutí zadostiučinění) způsobené zahájením trestního stíhání, jež neskončilo pravomocným odsouzením, je třeba v zásadě, resp. v určitých případech posoudit jako nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím. Ze strany státu se jedná o odpovědnost objektivní. Vznik nároku na náhradu škody tedy není podmíněn tím, že by v řízení bylo prokázáno, že orgán činný v trestním řízení jednal v přímém rozporu se zákonem, nýbrž je založen na principu, podle kterého osoba, jež byla zproštěna obžaloby, má zásadně právo na náhradu škody způsobené zahájením trestního stíhání. Z podpůrného použití občanského zákoníku podle § 26 zákona ve spojení s ustanovením § 441 obč. zák. lze pouze dovodit, že byla-li škoda způsobena také zaviněním poškozeného, nese škodu poměrně a byla-li škoda způsobena výlučně jeho zaviněním, nese ji sám. Z toho vyplývá, že soud je v daném případě povinen zkoumat zavinění obviněného (ať už ve formě úmyslné či nedbalostní) na zahájení trestního stíhání proti němu. Předmětem zkoumání je tak skutečnost, zda obviněný svým zaviněným úkonem přispěl k tomu, že trestní řízení proti němu bylo či muselo být zahájeno, tedy že jeho jednání bylo důvodem k zahájení trestního stíhání proti němu. Příčinnou souvislost mezi zahájením či vedením trestního stíhání a zaviněním obviněného je třeba hledat *nikoliv v jeho jednání, kterým měl podle orgánů činných v trestním řízení naplnit skutkovou podstatu trestného činu, pro který byl stíhán*, nýbrž v jiném jeho chování před zahájením trestního stíhání, popř. v jeho průběhu, tj. především v jeho postoji vůči orgánům činným v trestním řízení, tedy v tom, zda svým jednáním či úkony procesního charakteru zapříčinil, že trestní stíhání muselo být zahájeno (nebo v něm nadále pokračováno). Soud žádné zavinění ve shora uvedeném smyslu u žalobkyně neshledal a ani žádné takové zaviněné jednání žalobkyně či skutečnosti tomu nasvědčující žalovanou nebyly ani tvrzeny.

Jiné než odsuzující rozhodnutí je tak v zásadě (neplatí to však výlučně) rozhodnutím, které (ve svých důsledcích) ruší účinky zahájeného trestního stíhání dané ať již usnesením o jeho zahájení jakožto formalizovaným rozhodnutím či sdělením obvinění jakožto opatřením (záleží na znění tr.ř. účinného v době zahájení trestního stíhání, podstata však zůstává zcela stejná), popřípadě sdělením podezření jakožto opatřením, jímž bylo trestní stíhání zahájeno. Jak ve své judikatuře uvádí Nejvyšší soud ČR, nárok na náhradu nemá jen ten, kdo si obvinění sám zavinil, a ten, kdo byl obžaloby zproštěn, nebo proti němuž bylo trestní stíhání zastaveno jen proto, že není za spáchaný trestný čin trestně odpovědný, nebo že mu byla udělena milost anebo, že trestný čin byl amnestován. Judikaturou tak byl výkladem zákona založen nárok na náhradu škody (nemajetkové újmy) nevyplývající přímo z doslovného znění zákona, způsobené zahájením trestního stíhání, jež neskončilo pravomocným odsouzením, ale jiným rozhodnutím, jehož obsahem je hodnocení usnesení o zahájení trestního stíhání jakožto nesprávného. Nicméně to neznamená, že by každé jiné rozhodnutí, než pravomocné odsouzení, hodnotilo usnesení o zahájení trestního stíhání jako nesprávné. Mezi takové rozhodnutí např. nepatří zastavení trestního stíhání z důvodu zániku trestnosti promlčením (ust. § 172 odst. 1 písm. d) tr. ř. ve spojení s ust. § 11 odst. 1 písm. b) tr.ř. (srov. rozsudek NS ze dne 17.9.2012, sp.zn. 28 Cdo 605/2012) či zastavení trestního stíhání pro zpětvzetí souhlasu poškozeného (ust. § 172 odst. 1 písm. d) tr. ř. ve spojení s § 11 odst. 1 písm. i) tr.ř.) analogicky dle ust. § 12 odst. 2 zákona, jakkoliv v uvedeném ustanovení není tento důvod zastavení trestního stíhání výslovně uveden.

Co se týče vzniku nemajetkové újmy z důvodu zahájení a vedení trestního stíhání **nejde o vyvratitelnou domněnku jako u nepřiměřeně dlouhého řízení**, kdy se újma na straně poškozeného předpokládá, újma z důvodu trestního stíhání musí být prokázána, (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 15.3.2012, sp.zn. 30 Cdo 2555/2010, ze dne 3.7.2012, sp.zn. 30 Cdo 4280/2011). Soud tak vychází z toho, že vznik nemajetkové újmy (jakkoliv je každé trestní stíhání dle nálezu Ústavního soudu ČR sp.zn. IV. ÚS 428/05 spojeno vždy s jistým zásahem do osobnostních práv trestně stíhaných osob) není na místě presumovat, ale **prokazovat**, stejně tak jako **intenzitu (případně) újmy, odůvodňující peněžní odškodnění**.

Žalobkyně **vyličila jisté dopady v osobnostní sféře** z důvodu jejího trestního stíhání, nicméně tyto zejména a především **ztotožňovala s nezákonným „vězením“**, tedy nezákonnou **vazbou** (srov. zdola) – tvrdila ztrátu rodiny, přátel, vznik psychických problémů, nemožnost styku se synem a manželem, když oba byli také ve vazbě, navíc jako cizinka měla ztíženou možnost komunikace ve vazbě, v českém jazyce se domluvila jen špatně. Její dosavadní život byl bezúhonný, po trestním stíhání přišla o rodinu, o přátele, vztahy již nebyly obnoveny. Z výpisu ze zdravotnické dokumentace a z lékařské zprávy ze dne 18.12.2013 se podává, že psychickými problémy žalobkyně trpěla již dříve, a to z důvodu neuspokojivého dětství a prvního manželství. Z výsledku žalobkyně a jejího syna naopak vyplynulo, že to byli přátelé, kteří jim v těžké situaci trestního stíhání pomohli, zaplatili jim cestu do [REDAKCE] dodnes jim mají dlužit peníze. Přátelské vazby tedy zůstaly zachovány i přes proběhlé trestní stíhání a vazbu. Kromě toho je podle obecného povědomí o [REDAKCE] známo, že je tolerantnější k tzv. měkkým drogám, pokud tedy zůstaly zachovány přátelské vztahy v zemi, kde byla žalobkyně trestně stíhána, není důvodu, aby nezůstaly v zemi, která by na trestnou činnost, pro niž byla žalobkyně stíhána, nahlížela ještě tolerantněji, navíc v této zemi neproběhlo trestní stíhání ani vazba. To stejné se týká rodiny žalobkyně. K nejužší rodině žalobkyně, tj. manželovi a synovi, je třeba doplnit, že jelikož se ve vazbě nacházely všechny tři osoby, ani kdyby žalovaná byla na svobodě, neměla by možnost pravidelného a častého styku s rodinou ve vazbě, nemohla by se o ně starat denně a věnovat jim svůj čas. K tomu je třeba doplnit, že manžel žalobkyně byl za výše uvedenou trestnou činnost odsouzen. Co se týká zadostiučinění za trestní stíhání, soud má za to, že žalobkyně neprokázala takové dopady v osobnostní sféře, které by odůvodňovaly zadostiučinění v penězích, přičemž konstatování porušení práva, v daném případě vydání nezákonného rozhodnutí, se žalobkyni již ve stanovisku žalované dostalo. Požadavek na zadostiučinění v penězích z titulu nezákonného trestního stíhání je nedůvodný, a proto jej soud zamítl, jak uvedeno ve výroku II. tohoto rozsudku.

K nepřiměřené délce řízení

Nárok na poskytnutí přiměřeného zadostiučinění za nemajetkovou újmu vzniklou nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem byl do právního řádu České republiky zakotven novelou zákona, provedenou zákonem č. 160/2006 Sb., s účinností od 27.4.2006 (§ 31a zákona). Zakotvením uvedeného nároku zákonodárce naplnil požadavek vyvěrající z č. 13 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb., dále "Úmluva"). Podle čl. 6 odst. 1 věta první Úmluvy má každý právo na to, aby jeho záležitost byla spravedlivě, veřejně a v přiměřené lhůtě projednána nezávislým a nestranným soudem, zřízeným zákonem, který rozhodne o jeho občanských právech nebo závazcích nebo o oprávněnosti jakéhokoli trestního obvinění proti němu. Smyslem novely bylo přesunout rozhodování o náhradě nemajetkové újmy vzniklé porušením práva garantovaného čl. 6 odst. 1 Úmluvy z Evropského

soudu pro lidská práva (dále jen „Soud“) na vnitrostátní úrovni.

Délka řízení je ve smyslu judikatury Soudu nepřiměřená tehdy, neodpovídá-li složitosti, skutkové a právní náročnosti projednávané věci a zároveň tkví v příčinách vycházejících z působení státu (tj. soudu) v projednávané věci, nikoliv stěžovatele, příp. od něj odlišných účastníků řízení. Soud ve své judikatuře upřednostňuje globální, celkový pohled na řízení. Proto existující průtah jen v určité fázi řízení Soud toleruje za předpokladu, že celková doba řízení nebude nepřiměřená, naopak i v řízení, v němž soud činil úkony v přiměřených lhůtách a jeho postup byl plynulý, lze dle Soudu konstatovat porušení práva na projednání věci v přiměřené lhůtě tehdy, když se s přihlédnutím ke všem okolnostem celková doba řízení jeví nepřiměřeně dlouhou. Nepřiměřeně dlouhými shledává Soud nicméně i ta řízení, která sice trvala relativně nepřilíživě dlouho, byla však zatížena nepřiměřeným obdobím nečinnosti ve vztahu k celkové délce řízení.

Namítané řízení bylo v dané věci zahájeno dne **14.10.2010 usnesením Policie ČR o zahájení trestního stíhání, které bylo téhož dne doručeno žalobkyni**. Konec rozhodného období soud spatřuje v datu **16.4.2012** (právní moc zprošťujícího rozsudku). Celková doba řízení, **tj. ve vztahu k posuzované nemajetkové újmě, činila 1 rok a 6 měsíců**. Jak bylo uvedeno výše ve výčtu úkonů a rozhodnutí uskutečněných v tomto trestním řízení, ve věci byla vydána řada procesních rozhodnutí, která se týkala zejména vazebního trestního stíhání, bylo provedeno rozsáhlé dokazování výslechy obviněných, svědků, listinami, znaleckým posudkem, byla zpracována odborná vyjádření, ve věci byli tři spoluobžalovaní, všichni cizinci, tedy byli přibírání k jednotlivým úkonům tlumočníci, dokumenty musely být překládány do mateřského jazyka obžalovaných, bylo požádáno o několik odborných vyjádření z různých odvětví. Trestní řízení se odehrávalo na dvou stupních soudní soustavy, které společně s přípravným řízením trvalo 1 rok a 6 měsíců, což je doba přiměřená. Úkony v trestním řízení byly činěny pravidelně, soud neshledal žádné průtahy, žalobkyně ani žádné konkrétní průtahy netvrdila. Pakliže se žalobkyně dovolávala jazykové bariéry, která byla jednou z věcí, která jí způsobila újmu při vazebním trestním stíhání, potom se tato jazyková bariéra musela odrazit i v úkonech trestního řízení, které musely být tlumočeny do mateřského jazyka žalobkyně, ačkoliv ani tato skutečnost nevedla k tomu, že by se v řízení objevily jakékoliv průtahy. K nesprávnému úřednímu postupu nedošlo, nárok na zadostiučinění za nepřiměřenou délku řízení ve výši 1.266.000,- Kč soud shledal nedůvodným, a proto jej zamítl, jak je uvedeno ve výroku III. tohoto rozsudku. V dané věci **nedošlo k porušení práva žalobkyně na projednání věci v přiměřené lhůtě**, neboť celková délka namítaného řízení je vzhledem k okolnostem případu tak, jak byly popsány shora, přiměřená, tudíž nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu.

K zadostiučinění z důvodu rozhodnutí o vazbě:

Co se týče zadostiučinění za výkon vazby, soud předně uvádí, že **vznik nemajetkové újmy se předpokládá**, jde o vyvratitelnou právní domněnku, přičemž její vznik žalovaná nevyvracela a naopak za nezákonné omezení osobní svobody vazbou žalobkyni odškodnila.

Žalobkyně se domáhala odškodnění nemajetkové újmy ve výši 734.000,- Kč za (nesporných) 367 dnů omezení osobní svobody vazbou, tj. částkou 2.000,- Kč/den, žalovaná shledala adekvátním odškodněním částku 500,- Kč/den, kdy tomuto odškodnění odpovídající částku 183.500,- Kč před podáním žaloby již poskytla.

Při stanovení formy a výše odškodnění vyšel soud z již ustálené judikatury Nejvyššího soudu (srov. zejm. rozsudky ze dne 11.1.2012, sp.zn. 30 Cdo 2357/2010, či ze dne 31.5.2012, sp.zn. 30 Cdo 914/2011), jež formuluje zásadní závěr, že „*při úvaze o formě a výši odškodnění v případě nezákonného omezení osobní svobody je třeba přihlédnout ke třem základním kritériím, kterými zpravidla jsou: povaha trestní věci, celková délka omezení osobní svobody a následky v osobní sféře poškozené osoby. Samotné držení ve vazbě má z povahy věci negativní dopady do svobody pohybu či do práva na soukromí, a v tomto ohledu výkon vazby sám o sobě působí újmu na základních právech, svobodách a důstojnosti dotčené osoby. Adekvátním odškodněním je částka v rozmezí 500,- Kč až 1.500,- Kč za jeden den trvání vazby, v jejímž rámci soud promítne jiné, zde uvedené a popřípadě neuvedené okolnosti svého posuzování. K tomuto rozmezí je však nutno přistupovat pouze jako k orientačnímu s tím, že podléhá toliko úvaze soudu v konkrétním případě, k jaké částce dospěje.*“, zdůrazňuje tedy zásadu finančního odškodnění nemajetkové újmy (neboť bez dalšího dochází k zásahu do vůbec nejzákladnějších práv, počínaje negací svobody pohybu a práva na soukromí), při současném zohlednění všech individuálních okolností dané věci.

Soud dospěl k závěru, že denní odškodnění ve výši 500,- Kč je v případě žalobkyně nepřiměřeně nízké, resp. že není důvod pro odchylení se od střední hodnoty odškodnění (1.000,- Kč/den).

Žalobkyně byla stíhána pro zločin, za který jí hrozil citelný nepodmíněný trest odnětí svobody (sazba 8 až 12 let). **Délka vazby nebyla zanedbatelná.** Žalobkyně **prokázala v souvislosti s vazbou zásah do osobní sféry života** (srov. shora závěr o dopadech u nezákonného rozhodnutí), který jí vazba, trvající od 13.10.2010 do 14.10.2011, způsobila. Jednalo se o **sféru rodinnou**, kdy žalobkyně neměla možnost kontaktu se synem a manželem. Žalobkyně nebyla nikdy soudně trestána, z výkonu vazby má psychické a též fyzické (zdravotní problémy) následky. S ohledem na jednotlivé uvedené zásahy do osobní sféry žalobkyně se jeví jako **adekvátní poskytnutí zadostiučnění v penězích** právě v polovině výše uvedeného rozmezí, tedy **1.000,- Kč za den strávený ve vazbě**, tj. částka střední hodnoty v již zmíněném orientačním rozmezí. Stejně tak jako soud nevidí důvody pro její snížení, neshledal ani důvody pro její navýšení, a to dokonce směrem přes horní limit, tj. 2.000,- Kč za den vazby, jak žalobkyně požadovala. Délka vazby je odškodněna adekvátně již konstrukcí odškodnění jako denního. Z lékařských zpráv se podává, že žalobkyně již určitými psychickými problémy trpěla před výkonem vazby, nicméně vazbou byly psychické problémy umocněny. Soud shledal jako přiměřenou částku jako náhradu za výkon vazby částku 1.000,- Kč za den vazby, žalobkyně celkem požadovala 550.500,- Kč, 183.500,- Kč již žalovaná zaplatila, nárok žalobkyně je shledán důvodným co do částky 183.500,- Kč, v částce 367.000,- Kč nedůvodný. Žalobkyně prokázala dopady částečně ve sféře rodinné, psychické (zdravotní), dopady na sociální okolí, kdy byla osobou bezúhonnou a okolí na ni začalo nahlížet jako na kriminálního (právě z důvodu „*vězení*“, tj. vazby a nikoliv z důvodu stíhání jako takového), dopady ale nebyly shledány v oblasti profesní, kdy nebylo prokázáno, že by žalobkyně byla jakkoli poškozena v pracovní oblasti, že by na základě výkonu vazby bylo poškozeno její dobré jméno v určité profesi, a tak se jeví adekvátním zadostiučnění v polovině rozmezí 500,- Kč až 1.500,- Kč, tj. 1.000,- Kč za den vazby, to činí 367.000,- Kč, 183.500,- Kč již uhrazeno. Proto soud žalobě co do částky 183.500,- Kč vyhověl, jak uvedeno ve výroku IV. tohoto rozsudku, ve zbytku žalobu zamítl, jak uvedeno ve výroku V. tohoto rozsudku.

K ušlému zisku

Podle ust. § 26 zákona, pokud není stanoveno jinak, řídí se právní vztahy upravené v tomto zákoně občanským zákoníkem. Protože zákon blíže nedefinuje pojem škody ani neupravuje rozsah její náhrady, je třeba v této otázce vycházet z ust. § 442 obč. zák. Podle ust. § 442 odst. 1 obč. zák. se hradí skutečná škoda a to, co poškozenému ušlo (ušlý zisk). Škodou zákon míní újmu, která nastala (projevuje se) v majetkové sféře poškozeného (spočívá ve zmenšení jeho majetkového stavu) a je objektivně vyjádřitelná všeobecným ekvivalentem, tj. penězi, je tedy napravitelná poskytnutím majetkového plnění, především penězi. Skutečnou škodou se rozumí újma, která znamená zmenšení majetkového stavu poškozeného oproti stavu před škodnou událostí. **Ušlý zisk** představuje **ušlý majetkový prospěch**, spočívající v nenastalém zvětšení (rozmnožení) majetku poškozeného, které bylo možno - kdyby nastala škodná událost - **důvodně očekávat** s ohledem na pravidelný běh věcí (srov. stanovisko býv. Nejvyššího soudu ČSSR Cpj 87/70, publikované pod č. 55 ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, ročník 1971). Podle shora citovaných ustanovení zákona stát objektivně (tj. bez ohledu na zavinění) odpovídá za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím při současném splnění tří podmínek: 1) poškozenému vznikla škoda (majetková újma vyjádřitelná v penězích), 2) příslušný orgán státu vydal nezákonné rozhodnutí a 3) škoda je v příčinné souvislosti s nezákonným rozhodnutím, tj. nezákonné rozhodnutí vydané orgánem státu je se vznikem škody ve vztahu příčiny a následku.

Žalobkyně se domáhala náhrady škody odpovídající ušlému zisku, která jí měla vzniknout v souvislosti s vazebním stíháním, přičemž žalobkyně byla obžaloby zproštěna, v celkové částce 260.800,- Kč. Jednalo se o ušlý příjem z podnikání s tím, že by soud měl určit jeho výši na základě vlastní úvahy. Postup podle § 136 o.s.ř., podle kterého lze-li výši nároků zjistit jen s nepoměrnými obtížemi nebo nelze-li ji zjistit vůbec, určí ji soud podle své úvahy, zde není namístě, když zákon zná úpravu speciální ve formě denního paušálu, jakkoliv se žalobkyně zaplacení paušálu nedomáhala. Tvrzení žalobkyně o výdělečné činnosti v letech 2007 až 2009 je pro posouzení ušlého výdělku irelevantní, podstatná byla výdělečná činnost v době bezprostředně před vzetím do vazby, tj. provozování ubytovacího zařízení [redacted]. Jestliže žalobkyně v předchozích letech vydělávala provozováním rekreačního zařízení vyšší částky (v [redacted] nelze takové výdělky vztahovat i na provozování rekreačního zařízení v [redacted]. V [redacted] byla rodina žalobkyně pouze několik měsíců, nicméně ani za tyto měsíce žalobkyně neprokázala, že by vůbec vykonávala výdělečnou činnost (před vzetím do vazby), chyběla konkrétní tvrzení jak o výši výdělku, tak i o jeho základu. Ani výslech žalobkyně či jejího syna jako svědka neprokázal, že by před vzetím do vazby měla žalobkyně nějaký zisk z výdělečné činnosti. Turnusy byly nasmlouvané již předchozími pronajímateli rekreačního zařízení, kteří již za pobyt inkasovali (jak vyplynulo z výslechu svědka [redacted]), žalobkyně ani její rodina se nezajímali o ubytování dalších hostů (protokol o výslechu svědkyně F [redacted]), dokonce nezaplatili ani za nájem rekreačního zařízení, museli být o platbu upomínáni a nakonec dostali z nájmu výpověď (z výslechu svědka P [redacted]). Nájemní i pracovní smlouvy zněly na syna žalobkyně a nikoliv na ní. Soud tedy uzavřel, že žalobkyni vůbec žádný zisk neušel a nebylo tak na místě ani uvažovat o přiznání náhrady ve formě paušálu. Proto soud žalobu zamítl, jak uvedeno ve výroku VI. tohoto rozsudku.

K nákladům řízení:

O nákladech řízení rozhodl soud dle ust. § 142 odst. 2 o.s.ř. podle úspěchu ve věci, když žalobkyně byla úspěšná co do dvou nároků (obhajné a zadostiučinění za vazbu, kdy výše závisela na úvaze soudu), žalovaná byla úspěšná co do tří nároků (zadostiučinění za stíhání, zadostiučinění za délku řízení, ušlý zisk), tedy $3/5 - 2/5 = 1/5$, žalobkyně je tedy povinna zaplatit žalované $1/5$ z částky 3.000,- Kč, tj. 600,- Kč.

Podle § 151 odst. 3 o.s.ř. účastníku, který nebyl v řízení zastoupen zástupcem podle § 137 odst. 2 a který nedoložil výši hotových výdajů svých nebo svého jiného zástupce, přizná soud náhradu v paušální výši určené zvláštním právním předpisem. Paušální náhrada zahrnuje hotové výdaje účastníka a jeho zástupce; nezahrnuje však náhradu soudního poplatku. Podle § 2 odst. 3 vyhlášky č. 254/2015 Sb., o stanovení výše paušální náhrady pro účely rozhodování o náhradě nákladů řízení v případech podle § 151 odst. 3 občanského soudního řádu a podle § 89a exekučního řádu, činí výše paušální náhrady pro účely § 151 odst. 3 občanského soudního řádu 300 Kč za každý úkon. Soud proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku VII. tohoto rozsudku a přiznal žalované právo na náhradu nákladů řízení ve výši paušální náhrady podle výše uvedené vyhlášky, když žalovaná, která nebyla v řízení zastoupena zástupcem podle § 137 odst. 2 o.s.ř. a nedoložila výši svých hotových výdajů, učinila v této věci deset úkonů (písemné vyjádření k žalobě, 6x účast při jednání, vyjádření ze dne 6.8.2015, vyjádření ze dne 14.10.2015, závěrečný návrh žalované), tj. 10x 300 Kč, tj. 3.000,- Kč celkem, $1/5$ z částky 3.000,- Kč činí 600,- Kč, tedy žalobkyně nahradí žalované částku ve výši 600,- Kč.

Ke lhůtě k plnění:

Lhůta k plnění ve výroku IV. byla stanovena v souladu s ust. § 160 odst. 1 část věty za středníkem o.s.ř., když soudu je z jeho činnosti známo, že uvedená lhůta odpovídá technickoorganizačním podmínkám čerpání peněžních prostředků ze státního rozpočtu, jimiž se žalovaná jako organizační složka státu řídí, lhůta k plnění podle výroku VII. o nákladech řízení byla stanovena v souladu s ust. § 160 odst. 1 část věty před středníkem o.s.ř., když ke stanovení lhůty delší nebo plnění ve splátkách neshledal soud důvod.

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení k Městskému soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího.

Nebude-li povinnost uložená tímto rozsudkem splněna dobrovolně, lze navrhnout soudní výkon rozhodnutí nebo nařízení exekuce.

V Praze dne 16. května 2016

Mgr. Pavel Riedlbauch v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Iveta Ungerová